

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del mitj, núm. 20, botiga, BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre Espanya, 8 rals, Cuba Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

¡CARITAT PELS INUNDATS!

FIGURINSE un terrenó hermós com un paradís, un horta com un jardí, fertilisada pèl treball, favorescuda per la naturalesa, esplèndit mirall de la civilització dels àrabs en Espanya, y calculin que tot això ha desaparegut en un moment: que una inundació espantosa ho ha arrasat tot, la terra, las casas, pobles enters, emportantse'n entre sas tórbolas onadas lo que val més encare que 'ls fruits de la terra... l' existència de més de mil infelissos.

Indescriptible es aquest conjunt de desgracias aterradoras. Se necessitaria la ploma del Dante y l' imaginació de Víctor Hugó per donarne una idea.

Figurínse dos rius desbordats, reunint las sévas ayguas entre la fosca de la nit: una plana immensa convertida en un mar que 's pert de vista, pobles enters sumergits, casas que s' ensorran sepultant als seus habitants, crits de desesperació y angústia, y sobre las ayguas, flotants cadàvers barrejats ab eynas, vigas, mobles, bestia, gallinas, tot allò que constitueix la ditxa de la pobra gent treballadora.

¡Ah es horrible imaginarho!

Gran las dos del matí. Las campanas de Múrcia tocavan á rebato. Corrioladas de gent consternada corrian pèls carrers: las autoritats prenian disposicions enérgicas.—¿Qué hi há? preguntavan alguns.—Llevarse tothom, cridavan los serenos: las ayguas del riu arriban á Sant Pere.»

¿Es possible? ¡Sí. La riuhada s' exten, avansa imponent, aterrador. L' espay es estret per contenirla; y la fosca de la nit tot just trencada per la llum de algunas atxas, aumenta 'ls horrors d' aquella alarma.

¡Que tarda á lluhir la llum del dia! Los instants son horas de mortal angunia. Per fi clareja, pujan las autoritats á la torre de Santa Maria y entre dos llustres, percibeixen lo qu' encare no s' explican: l' horta convertida en un mar.

En lo confí de l' horta de Orihuela no s' han escapat del desastre sino 'ls poblets assentats sobre la falda de la serra; per la vall de Múrcia en una extensió de llegua y mitja de ample per cinch lleguas de llarch corren las ayguas tórbolas, arrasant la riqueza de 60 mil agricultors: per sobre de l' horrible superficie no 's veu res més que la copa de alguns arbres y las teuladas de las casas plenas de infelissos que mouhen los brassos demanant un socorro inútil.

Per tot arréa escenas conmovedoras: la corrent rodola impetuosa. Are cubreix á una familia deses-

perada que queda engolida per las onadas: are una casa que resistia, flaqueja y s' ensorra enduhentse entre la ruina á una familia entera que dalt del terrat esperava una salvació impossible...

¡Ah! No pot descriure's un conjunt d' escenas tant espantosas.

Parlar d' aquella mare que s' enfonzava en la corrent, alsant lo fill del seu cor en l' ayre pera donarli un segon més de vida; parlar d' aquella parella de nuvis, casats la mateixa nit, que abrasats desapareixian; pintar aquellas caras cadavérics pèl dolor de las pérduas sufridas y pèl temor de novas pérduas; descriure la consternació comunicantse del un al altre y extenentse com la riuhada ¿com ha de sernos possible? ¿Com hem de poder pintar un quadro tant gran en una tela tant petita?

Rasgos de heroisme varen presenciarse, que si inmensas son las desgracias de l' humanitat, inmensa es també l' abnegació dels homes.

Los guardias civils, los carrabiners, alguns vehins, l' arcalde de Múrcia y molts concejals varen portarse com uns héroes.

No vá fer tothom com lo rector de Nonduermas que penetrant á la torre del campanar vá tancar la porta, y ell y 'l sagristá, varen tenir la inhumana valentia de presenciar com lo poble desapareixia sota de l' aygua, sense donar als pobres vehins un alberch en la casa del Senyor.

Y quan vingué 'l moment en que un núvol de infelissos sense llar, tremolant de fret, de fam y de consternació 's refugiaren en los patis y en l' entrada del Palacio episcopal de Múrcia, no vá fer tothom com aqueil bisbe, qu' enviá una comunicació al arcalde, dihentli:—«Treguim això de casa.»

La verdadera caritat cristiana la vá exercir lo poble.

A Lorca y á Orihuela, escenas semblants, desgracias horribles. En l' últim punt lo riu pujá *sis metros, cinquanta set centímetros sobre 'l seu nivell ordinari!*

A Almeria una inundació espantosa. Per tot arréu ruina, desolació y desgracias. Riquesas inmensas completament perdudas; un sens fi de casas arruinadas. Més de trescents cadàvers reconeguts, sense contar que son infinits los que han quedat per reconeixe.

Quan s' haja passat balans, se veurá que aquesta inundació ha costat la vida já més de mil cinchentas personas!

Han quedat viudas abandonadas, familias enteras destruidas, orfes deseparats: per tot arréu la miseria. Molts no tenen altra roba que la que duyan á sobre, ni cap més aliment que l' escás que pot procurarlos la compassió en una terra desolada.

¿A qui no conmonhen aquestas escenas? Per calmar tantas desdixas no hi ha més que un

bálsam y aquest se troba en los cors generosos, lo bálsam de la caritat!

La caritat benehida que 's desperta per tot arréu, á Fransa, á Alemania, á Suissa, á Italia; la caritat santa qu' esborra fronteras, que no véu més que germans, allá hont contempla infelissos; la caritat, que á Madrit ha fet lo miracle de unir á tota la premsa, que ha reunit los dons del rich y del pobre; los diners del que 'n té ab la modesta camisa del que no pot donar més que una prenda de roba; la caritat en fi que per lo mateix qu' es la virtut més humana, es la més digna.

¿Y Barcelona? ¿Y Catalunya?

Ningú menos que Catalunya pot ser sorda á la véu de la desgracia. La industria catalana viu del consum de las provincias espanyolas. Si no hi hagués una qüestió de filantropia, deuria haverhi una qüestió d' egoisme.

Catalunya respondrá també, y Barcelona la primera.

Aixís ho ha comprés la premsa, prenent l' iniciativa. Tots los periódichs están reunits; tots ells están disposats, ni un sol ha faltat á la llista. Es l' opinió pública unánime que diu als poderosos: «Doneunos una engruna de la vostra riqueza pèls nostres germans de Murcia, de Alicánt y de Almeria.»

Es l' opinió pública unánime la que diu als humils: «Per pobres que siguén, més pobres son encare 'ls que han quedat sense casa, sense roba, sense aliment, sense amparo.»

Si, ja 'u sabém: hi ha una crisis terrible, insuportable; quasi estém tots més bé en situació de acceptar que no de dar; pero qu' es la crisis davant de tanta desventura?

¿Qui no té una petita limosna? ¿Qui no té una prenda de roba? Quan més gran siga 'l sacrifici, es més acceptable.

La premsa recull donatius en las sévas administracions, y la CAMPANA DE GRACIA en la seva. Gran ó xich espera un óbol de tots los seus lectors. S' admeten donatius en metálich y en especie.

Lo que 's reculli no anirá en mans oficials, lo qual vol dir que no 's perderá ni un céntim, ni un fil de roba.

Una comissió de la premsa passará als punts inundats á fer la repartició. Honrada ab la representació de Barcelona, es imposible que Barcelona l' abandoni. Barcelona anirá ab ella. Lo consol que derrami sobre tants infelissos, será un manantial de puras benediccions.

¡Oh lectors de LA CAMPANA! Are es l' hora de demostrar que nosaltres, excomunicats y tot, som més caritatius y més cristians que 'l rector de Nonduermas y que 'l bisbe de Murcia!

LA REDACCIÓ.

NA idea generosa ha apuntat la *Gaceta de Catalunya*.

No n'hi ha prou ab que s'envihin socorros als punts que quedaren inundats. Per grans que sigan, no servirán més que per apagar la fám durant una senmana ó un més si volen.

Es menester restablir lo terreno inundat en l'estat en que 's trobava. Es menester obrir novament las acequias, aplanar los camps, reconstruir los camins, tornar á alsar las casas, dur de nou la vida á aquell pobre país abatut per tantas desgracias.

¿Cóm s'ha de fer?

Sense que al estat l'hi costi un centim.

La nació manté un exercit numerós. Avuy que afortunadament no tenim guerra, aquest exercit fá la vida de quartel.

L'Estat pot enviar vuit, deu, dotze mil homes á Murcia, los que 's considerin necessaris, posarlos baix la direcció de personas intel·ligents, pendre 'ls lo fusell y donarlos una aixada; que treballin poch si 's vol: que fassan un quart de jornal no més; pero que treballin y reconstrueixin la propietat perduda.

¿Qué no 'u farà 'l soldat espanyol?

Lo soldat espanyol es modelo de abnegació. Per salvar l'honor de la patria vá á la guerra y mor, somrient; arrostra grans fatigas, cantant; dorm ab bon só sobre la dura terra; y dona sempre exemples de generositat.

Si tot aixó es cert ¿qu' es lo que no farà davant de tanta desgracia?

Lo govern déu pensarhi. La gloria també 's conquista treballant. Y la gloria de la pau es mil voltes més santa que la gloria tacada ab la sanch de la guerra.

La Campana de Gracia fá un tiratje llarch: tots ho saben.

Aixó l'hi privará de publicar l'allocució colectiva de la premsa, que quan nosaltres sortirem ja haurán vist vostés en los demés periódichs.

Peró ja 'u saben: á ca 'n Lopez se admeten suscripcions y donatius. Per lo mateix que 'l tiratje de la Campana es molt llarch, té de ser molt llarga la recullida.

Se disposan espectacles en tots los teatros, y alguns serán de carácter extraordinari.

Sens perjudici de lo que particularment donguin, fomentin la caritat de tots los coneguts. En los teatros y fora dels teatros no pensin més que ab los inundats de Murcia, de Alicante y de Almería.

Per formar contrast ab la conducta del rector de Nonduermas, no hi ha més que fixarse ab la de un calasser anomenat Torrao.

Aquest aná á la casa de una senyora, creyentla en gran perill y arrostrantlo ell mateix dintre d'una tartana.

La senyora 's negá á aceptar l'ausili perque tenia gent recullida á casa y no volgué abandonarla; pero tractá de recompensar al Torrao ab una cantitat.

—Senyora, digué aquest, si acceptaba un céntim, lo que jo faig ja no 'm satisfaria, perque no seria caritat.

Los francesos han sigut los primers en pendre l'iniciativa per socorre als inundats del mitj dia d'Espanya.

No en vá 'l lema de la república francesa es lo següent. Libertat. Igualtat. FRATERNITAT!

Tots los periódichs de Barcelona s'han unit per socorre á las desgraciadas víctimas de las inundacions.

Ja era necessari aquest concert de la opinió pública.

La passió política calla: no ressona més que una vèu, pero es una vèu celestial: ¡Caritat!

A Sant Quirse l'Ajuntament vá rebre á n' en Cánovas ab tota solemnitat: los regidors duyan las bandes.

En Cánovas després de saludarlos lleugerament, vá ficarse al embalat hont hi havia parada la tau-

la, y ningú vá ser hò per convidar als arcaldes de fora, que ván tenir d'anar al hostal.

Es que una cosa es ser conservador, y un' altre tenir modos.

Un banquer fill d'Alicant, D. Joseph M.ª Muñoz vá donar ell tot sol paper del Estat per un valor efectiu de més de 61 mil duros.

Si tota la gent de posició 's portés aixís, los estragos més cruels de la naturalesa quedarian neutralisats pèls efectes de la caritat.

Un pobre vá presentarse á la redacció de un periódich de Madrid, entregá una pesseta en xavés y quartos, dihent:—«Pongan Vds. que es el donativo de un pordiosero que ha recojido la peseta de cuarto en cuarto.»

Un empleat cessant entregá la capa, y al sortir de la redacció, alsantse 'l coll de la levita, exclamá:—«Aquest hivern no tindré fret: l' haver fet un hè consola.»

Y aquí tenen tres exemples del poble espanyol, generós com cap més, y com cap més compassiu davant de la desgracia.

En Cánovas al Ateneo va fer un gran paper. Aludit ab molta habilitat per en Sanpere, que va fer recordar á tothom qu'entre en Cánovas literat y en Cánovas polítich hi ha una gran distancia, vá respondre:

Qu'ell era demócrata, en lo sentit de que ja aquí á Espanya los puestos més eminentes del Estat no 's negan á ningú, y que 'ls poetas catalans y 'ls que 'ls admiran son tradicionalistas perque s'inspiren en los fets més culminants de la historia.

¡Quina habilitat! deyan uns quants tontos.

Y tal! Figúrinse un home qu'está convensut de qu'Espanya es ja una nació madura per la democracia, y no fá més que donarli tassas de caldo conservador per tot aliment.

Y si no 'u sab, déu saber que 'ls catalanistas may s'inspiren en la tradició absolutista, sino en la tradició democrática dels bons temps de la independència catalana. No hi ha hagut encare cap poeta catalá que haja tingut lo pit de alabar á Felip II, á Felip IV, á Carlos II, á Felip V, á Carlos IV, ni á Fernando VII.

Esperém que temps á venir no n'hi haurá cap que alabi á n' en Cánovas.

A Sant Llorens de Morunys un capellá va negarse á batejar á una criatura perque 'l padrí era un comprador de bens nacionals.

De Sant Andréu nos escriuhen dihent que hi ha un capellá que á la nit de un dia d'aquestos va donar una pallissa á sa mare y á sa germana que á grans crits demanavan auxili al vehinat.

A Igualada hi ha capellans que no contents de fer la propaganda contra la Campana desde la trona, la fan desde 'l confessorari. Ademés se negan á deixar tocar dintre de l'iglesia l'orquestra que toca en los balls y funcions públicas.

A Vich, han fet una missió en l'iglesia del Carme y en tots los sermons s'ha parlat de la Campana com d'un periódich excomunicat.

A Reus un capellá va anar á passar l'estona dos cops en un dia en una casa coneguda ab lo nom de *Palacio encantado*, morada de una pecadora guapíssima. Lo públich va rebre 'l ab una gran xiulada y la autoritat va intervenirhi.

Ja 'u veuhen: aquí tenen un remellet de capelladas per tots los gustos.

En lo banquet de los Campos Eliseos un conservador que avants havia sigut un revolucionari dels més tremendos, mentres en Cánovas parlava, ell, borrarxo... pero d'entusiasme, s'alsava, pujava de péus á la cadira y cridava:—«Esto es ser conservador! ¡Esto es ser conservador! Viva D. Antonio Cánovas del Castillo!...»

Lo Sr. Orriols no feya més que contenir-lo, subjectantlo, de manera que á horas d'are 'l pobre sonyor Orriols apenas pot bellugarse de tant cruixit com se troba.

Ab uns quants conservadors com lo Sr. Alomar, aviat fins anirian enlayre 'ls plats de la taula del presupuesto!

Una de las personas que ván anar á rebre á n' en Cánovas fins á l'estació de Olesa, que ván acompanyarlo fent de mosso de péu fins á la fábrica de 'n Puig y Llagostera, y que allí vá ser presentat al mónstruo pel Sr. feudal d'Esparraguera fou lo Xich de la Barraqueta.

Lo Xich de la Barraqueta anava de parella ab en Mariano de la Coloma.

Y en Puig vá presentarlo dihent:—Aquí l'hi

presento al Xich de la Barraqueta, persona de molta influencia, que té 'l partit revolucionari dintre del puny, y que ja está curat dels antichs extraviados. No tinga por, ja 'l portarem á bon camí.»

Per nosaltres, ja varem dirho, lo Xich queda borrar de la llista.

Lo partit democrátich del Llobregat té la paraula.

Un detall que honra als fills del poble. A Madrid una estudiantina recullia per las víctimas de las inundacions. Al passar per davant de la redacció del *Imparcial* demaná una limosna á un obrer. Aquest contesta.

—No tinch cap quarto... Pero... prengui aixó y trayentse 'l jech lo entregá al estudiant sans volguer donar son nom.

LA NOVELA DE LA FILOXERA.

Capítol primé.—«S murmura que á Málaga s'han trobat ceps farcits de filoxera: es precis averiguar si la noticia es exacte. Lo ministeri d'Estat que demani alguns informes als paisos del voltant, que coneixen bè la bestia, y ab los detalls que 'ns darán y ab sa filiació exactíssima, podrem ab seguretat atrapar la filoxera, si es que aquí en efecte n'hi ha.»

Capítol segon.—Los datos están á punt d'arribar. Lo ministre de Foment que nombri comissionats, dos ab lo sou de mil duros y un no més ab la meytat, que 's trasladin prompte á Málaga á fi d'anar preparant los aparatos precisos y 'ls treballs preliminars per sapiguer si la bestia existeix en realitat.

Capítol ters.—Nunca es tarde cuando llega. Sabem ja que la indigna filoxera, que ara aném á averiguar si es cert que existeix á Espanya,

es petita, y per lo tant no hi ha que alarmarse gayre. Es ample y xata de cap; té varias potas y trompa que l'hi serveix per xuclar.

Ataca 'ls arrels y soca y la fulla en últim cas: mentres no 's menji 'ls rahims, tot lo demés tant se val.

Ara, ab tots aquestos datos, podém at fi comensar á fé investigacions serias: veyam que resultarà.

Capítol quart.—Adelantan ab rapidés los treballs. Tot just fa cinch ó sis mesos que 's va comensá á pensar si aquesta bestia existia, y casi havem ja trobat tots los fils de la conxorxa.

La fiera no 's pot pescar, pero se l'hi té la pista: ¡constancia, fé y endavant!

Capítol quint.—¡Aleluya! ¡Ves qui 'ns ha fet alarmar! Hem arrarcat quatre vinyas; hem buscat tot lo voltant y ara al cap y al fi resulta que aquest célebre animal no existeix sino en la clepsa d'alguns que ho han soçiat.

Las vinyas q' estavan grogas com si tinguessin lo mal, segons los nostres informes, los hi ve tot d'un espant.

Capítol sext.—¡Malvintajel! ¡Ay! ¡Ara si qu' es vrital! No hi ha més, no; no son quientos: las vinyas del Ampurdá han aparescut tacadas per lo tremendo animal. ¿Qué fem? ¿Quinas providencias pren lo govern per tallar lo progrés d'aquesta p'aga? ¿Qué 'ns hi din? ¿Qu' está pensant? Ara té feyna. Esperemnos qu' hagi acabat de acordar

quinas han de ser las fórmulas,
y quin lo ceremonial
que fa ja tantas seomanas
qu' está portant entre mans,
y fiuit tot aquet tráfech
ja 'ns ho vindrá á remediar.

Capítul últim.—¡Ja era hora!
Ara 'l govern vá á parlar:
diu que ha trobat un sistema
per fe fugir com un llamp
á totas las filoxeras.

Escollem bè que dirá.
—«En vista dels atropellos
»que en lo país ha causat
»la maligna filoxera
»sense teme á Dèn ni als sants,
»y considerant que ab ella
»no hi ha pas res que pelar,
»perque quan viu d' aquest modo
»senyal que no 'u passa gras,
»desd' a'ny la filoxera
»es declarada ilegal»—
Y bona nit, filoxera;
dit aixó ja está acabat.

C. GUMÀ.

En lo discurs de's Campos Elíseos digué
en Cánovas:—Jo no hi vingut á Cata-
lunya á buscar cap districte, perque
aquest ja 'l tinch segur.

Quan aixó deya 'l Sr. Cánovas, ja ha-
via ocorregut la inundació de Múrcia,
de manera que sent diputat per Múr-
cia y fill adoptiu de Múrcia, no 's concebeix aquesta
flema del mónstruo de l' edat present, que ha per-
manescut á Barcelona com si tal cosa.

Si 'ls murcians fossen gent aficionada á pagar
los deutes com correspon, al presentarse unas no-
vas eleccions, l' hi dirian al Sr Cánovas:
—No 's molesti D. Anton: lo seu districte se 'l ne-
vá dur la riuhada.

Y 'l resto dels espanyols. si complis ab lo seu
deber, tindria que dirli:
—Es inútil que 's busqui districte; per portarse
de la manera que vá portarse ab los murcians, no
val pás la pena que 'ns molestém. Vagi á Barcelo-
na á atiparse.

Després de las festas ván compareixe 'ls tifus.
Ja 'u deya 'l meu mestre de llatí: «Post festum
pestum.»

En Paz lo dia del banquet dels Campos Elíseos
vá brindar perque arribi un dia en que puga ins-
criure's lo nom de 'n Cánovas ab lletras d' or en
lo llibre de l' historia.
Ab rahò diu un periódich local, que 'ls més in-
significants desitjos dels conservadors sempre l' hi
costan or al país.

En Mañé vá demanar que 's restablís l' ordre
moral, tant necessari com l' ordre material.
No 'm creya que la situació conservadora esti-
gués tant desmoralizada.

En Duran y Bas, després que 'l banquet s' ha-
via fet, segons se deya, sense color polítich, vá
sortir ab que alló era un acte eminentment polí-
tich y ab que tots los concurrents eran partidaris
de la política de 'n Cánovas.

D' aixó se 'n dia engallinar mansos.
Lo Brusi assegurava ab tota la formalitat que
alrededor d' aquella taula hi havia las personas
més notables de Barcelona, en ciencias, arts, lite-
ratura, etc. etc. etc.

Jo no sé més que eran notables per la gana que
tenian.
Tots los assistents ván consumir los vuit duros
que 'l dinar costava. ¡Quina carpanta!
Alló, que digan lo que vulgan, era la represen-
tació més genuina de las *barras catalanas*.

Una de las escenas més estranyas de l' inunda-
ció es la que vaig á referirlos.
L' aygua vá entrar en moltas iglesias, vá arribar
als altars, vá cubrir las imatjes, y com que aques-
tas eran de fusta sobre-nadavan.
Després quant la riuhada vá baixar, sortian los
sants de las iglesias y se 'n anavan riu avall entre
'ls cadáveres.

De manera que de l' inundació ni 'ls sants van
escaparse'n.

Avants d' entrar á la sala d' armas de la fábrica
del Cairat, en Puig y Llagostera vá dir desde la
porta á n' en Romero Robledo:

—D. Francisco: esta es la seccion de derecho.
Sí; 'l dret conservador de tenir armas sense lli-
cencia, y de tenirlas prop de 'n Mariano de la Co-
loma, qu' es lo mateix que deixar la cassola desta-
pada y 'l gat tancat á la cuina.

Diu que 'n Cánovas está desitjós d' apendre 'l
catalá.

Me 'n alegro molt.
Aixís podrá llegir la *Campana de Gracia*.

Van ser tants los banquetes que ván oferirse á n'
en Cánovas que un mallorquí deya:

—Es s' homo de més gran talent!
Perque entenguin la gracia d' aquesta frasse,
han de saber qu' en mallorquí *talent* vol dir gana.

A Sant Quirse en Cánovas vá dir:—«Ja fá vint
anys que tinch fixada la vista en lo país que atra-
vessa aquest ferro-carril.»

Y poch rato després anyadia:—«Segons han dit,
per aquí hi ha ferro.»

De manera que ab vint anys de mirar no se 'n
havia adonat encare.

Y després s' enfadará si l' hi diuhen curt de
vista.

A Puigcerdá ván celebrarse uns funerals per l'
etern descans del bisbe Caixal, y no ván assistir-
hi més que 14 homes, 36 donas y 3 monjas.

A Puigcerdá saben de sobras una cosa, y es que
'l bisbe Caixal no necessita per res de las oracions.

Un capellá ha manifestat que contribuiria á l'
obra comú en favor de las víctimas de l' inunda-
ció, dihent missas per l' ánima dels difunts.

Are si 'ls vius demanan un auxili, 'l capellá po-
drá dir:—Moriuse pobrets, moriuse de gana, que
ja 'us ho dirém de missas.

L' organo de 'n Martinez Campos demana l' abo-
lició instantánea de l' esclavitut.

Lo *Liberal* diu: «Per nosóltres, encare que siga...
elétrica.»

Ni instantánea, ni eléctrica: perque desgraciada-
ment una cosa es l' organo y un' altra l' organista.

L' *Epoca* va cremarse perque un' altre periódich
va dir que 'l govern es en *Joan Cobra*, mentres lo
pobre país es lo *Joan Paga*.

Y tè rahò l' *Epoca*: lo govern no es lo *Joan Cobra*,
sino 'l *Joan Sobra*.

En la catedral de Vich, á n' en Cánovas l' hi va-
ren caure 'ls lentes á terra y van trencárseli. Va
haver de fer lo resto del cami sense vidrieras.

Y llavors los conservadors que l' acompanyavan
varen convence's de que alló que va dir qu' ell no
faria may la guerra á cap govern corservador, no
son més que bolados.

Perque desde Vich á Barcelona, en Cánovas mira-
va contra 'l govern.

En Martinez Campos ha cedit pels infelissos inun-
dats de Murcia la cantitat de 2500 pesetas destina-
das á gastos de representació.

¡Gastos de representació!
Ja 'u deya jo que tot aixó es comedia pura.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—*Objecció*.
2. ID. 2.ª—*Llustrina*.
3. ENDEVINALLA.—*Lletras*.
4. SINONIA.—*Nau*.
5. CONVERSA.—*Quim y Sabatè*
6. TRENCA-CLOSCAS.—*Aragó*.
7. TRIÁNGUL DE PARAULAS.—*Capot*
Capo
Cap
Ca
C

8. GEROGLIFICH.—*Camas fortas atravessan rius*.
Ha endevinat totas las solucions lo ciudatá N. Morat; 7 J.
P. R. y Gamarús; 6 Nicolau; 5 Pa y naps, Gall suis y Pau
Rasca; 4 Savonac y Maranya; 3 Un hortelá y una no més
J. V. L.

XARADAS.

I.
D' s hu dos de tot, vesteix
de quarta dos per Juriol
y es necessari que ho fassi
per ser sa festa major.
Prima corra ab abundancia
ja que 'l tenen superior,
y per més excés que n fassin
no agafan la hu quatre molts.
FELIX (BARBER.)

II.
Prima menjan molts v molts
qu' han de menjá prima tres;
segona y tercera es lletra
y 'l tot per cu nas se ven.
L. HERALT.

ENDA VINALLA.
Tots los homes me desitjan
encar que no tinga cara,
y per més vella que signi
ningú m diu may «ets passada.»
UN FEDERAL.

MUDANSA.
Abir vaig sentir lo tot
de tot per tots los carrers.
—¡Ahont es diguí?—Es al tot
Donchs jo no 'm tot del café.
RUSINEAR.

CONVERSA.
—¡Anton, ahont dius que vas? ¡A Paris?
—Si que me n' hi vaig.
—¡Y lo teu amich que no ve?
—¡Quin amich vols dir?
—El que are acabém de anomenar
JOAN ANTICH.

LOGOGRIFO NUMERICH.
1 2 3 4 5—Un astre.
4 5 3 3 2—Un planeta.
1 2 3 5—Lo que 'ns fa viure.
2 3 2 1—Un metall.
4 5 3—Un riu.
GARRELL Y GARROFA.

TRENCA CLOSCAS.
*Tortellá, Pons, Trem, Igualada, Olot, Arbós, La
Ulcuna, Esterrí, Sort, Horta.*
Posar aquests noms en columna de modo que las prime-
ras lletras digan lo nom d' un poble d' Espanya.
NOY DE SUCRE.

GEROGLIFICH.
Val + CRI
amo
QuE I
MOSSO
JOSEPH NOGUÉS.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertarse 'ls
ciudadans Pau Sala, Nef y Cloro, Xius, Perdígot y Pa y naps.
Las demás que no s' anomenan no poden insertarse com y
tampoch lo qu' envian los ciudadans Marsany, Un hortelá, Pa-
panatas, Piga Mona, Juriol, P. R. M. y Xaruvic.
Ciudadá Miguel A. de Reus: Hi anirá 'l quadrat numérich.—
J. F. Vendrell: Tant l' article com la poesia son fluixets.—S.
Cost: Vosté s' haurá equivocat de periódich; Montserrat no 'ns
inspira tant entusiasme com á vosié.—E. Sala: Insertarém al-
guns epigramas; pero no 'ls geroqlífichs.—Xius: La poesia
podrá anar; al article hi falta brillo.—J. Novici: Quedém ente-
rats de la noticia.—F. Ll. y B: Aprofrarém dos epigramas.—R.
Escaler: La poesia es bastant desigual, y hasta massa llarga
per l' idea que desrolla: mirarém de complaurel.—P. P: Estiá
ben versificada la sèva; l' assumpto es lo que no 'ns agrada
tant, tractantse de un tipo que per popular que fós, no era més
que una desgraciada.—P. Reig: Aprofrarém algun epitaí.—J.
M. T. Vich.—Lo que 'ns refereix no val prou la pena; deixil
anar que ja 'n farà de més crespas.

ALMANACHS AMERICANS DE PARET.

ab xaradas, epigramas, endevinallas y fins guisats
per las cuineras.
Gran asurtit per tots los gustos y totas las fortunas.
Dibuixos variats, cromos perfectes, incrustacions d' or, for-
mas distintas y elegants, tamanyos de totas classes y preus ba-
ratissims, desde 2 rals fins á 18. Tot aixó ho trobaran en la li-
breria de 'n Lopez, Rambla del mitj, 20. Vajin á veure'ls y se
convenceran que no exagerém.
VENTA AL POR MAJOR Y MENOR. Als corres-
ponsals s' otorgan grans rebaixas

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj*.
Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, fill, Arch del Teatro, 21 y 23.

ACTUALITATS.

«Por todas partes brotan gérmenes de prosperidad.»